

Lovforslag nr. L 162. Fremsat den 17. januar 1990 af trafikministeren (Knud Østergaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om DSB

§ 1

I lov om DSB, jf. lovbekendtgørelse nr. 297 af 9. maj 1989, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 2, 2. pkt. affattes således:

»Reglementerne, tariffene og prislisterne skal kunne købes gennem stationerne«.

2. § 42 affattes således:

»§ 42. Betalingen for de af loven omfattede befordringer m.v. fastsættes af DSB. De nærmere regler fastsættes i befordringsreglementerne og tariffene.

Stk. 2. Forhøjelse af DSBs gennemsnitlige priser ud over den gennemsnitlige forventede

omkostningsstigning i DSB skal godkendes af Folketingets Finansudvalg.

Stk. 3. DSB anfører i Anmærkninger II til forslag til finanslov den forventede gennemsnitlige omkostningsstigning i finansåret, inden for hvilken gennemsnitsprisændringer kan ske uden forelæggelse for Folketingets Finansudvalg, samt øvrige forudsætninger for det kommende finansårs prisændringer.

Stk. 4. I forslag til tillægsbevillingslov skal der gøres rede for væsentlige ændringer i DSBs priser i årets løb.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den politiske aftale af 16. januar 1990 om rammer for DSB 1990-93 bryder med en række hidtidige principper og forskrifter for DSB.

Generelt pålægges DSB ved aftalen øgede forpligtelser til forretningsmæssig drift. De øgede forretningsmæssige forpligtelser følges på en række områder af udvidede eller nye beføjelser til DSBs ledelse med henblik på, at den kan agere forretningsmæssigt i et omfang, der modsvarer de øgede forpligtelser.

Af den politiske aftale fremgår, at det i den forbindelse er nødvendigt at foretage ændringer i lov om DSB, og regeringen forpligtes til snarest at fremsætte lovforslag i overensstemmelse hermed.

I lov om DSB, jf. lovbekendtgørelse nr. 297 af 9. maj 1989, medfører den politiske aftale konsekvensændringer i lovens bestemmelser om prisfastsættelse (§ 42).

Hovedformålet med det nye prisfastsættelsessystem er at give DSB mulighed for i stigende udstrækning at tilpasse priserne til de øjeblikkelige markedsvilkår, således at DSB under skiftende markedsvilkår og en generelt skærpet konkurrencesituation kan sikres fornødne tilpasningsmuligheder med henblik på opnåelse af det bedst mulige driftsresultat inden for de vilkår, virksomheden er underlagt.

Det bemærkes, at prisfastsættelsen for rejser i hovedstadsområdet ikke berøres af dette lovforslag, idet priserne i området i henhold til lov nr. 274 af 3. maj 1989 om hovedstadsområdets kollektive persontrafik fastsættes af HT's bestyrelse.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til punkt 1

Den hidtidige bestemmelse i § 42, stk. 4, om offentliggørelse af takstforhøjelser erstattes af en ny bestemmelse i § 3 om, at prislistes skal kunne købes på stationerne. Herved sikres fornøden offentlighed om DSBs priser.

Da kortvarige eller forsøgsvisse rabatter næppe vil have effekt uden offentliggørelse, behøver sådanne dog ikke at fremgå af de nævnte prislistes.

Til punkt 2

Inden for begrænsningen i forslagens § 42, stk. 2, gives DSB fuld kompetence til at fastlægge befordringspriser inkl. gebyrer og rabatter.

Ud over begrænsningen i forslagens § 42, stk. 2, gælder, at DSB til visse grupper af medborgere af sociale grunde yder en rabat, der efter forhandling med DSB fastlægges og godtgøres DSB af de myndigheder, under hvis fagområde de pågældende grupper hører. Med denne nyordning, der er indført den 1. januar 1990, sikres i fornødent omfang, at den nye og mere kommercielle DSB-prispolitik ikke medfører utilsigtede sociale bivirkninger.

Med bestemmelsen i forslagens § 42, stk. 1, gives DSB mulighed for inden for begrænsningen i stk. 2 at gennemføre en øget prisdifferentiering f.eks. på visse strækninger, visse tider på dagen, ugen eller året eller i afhængighed af gruppestørrelser, reserveringsbetingelser, servicekrav og ekstra service. Dette er i overensstemmelse med vilkårene for DSBs samarbejdspartnere og konkurrenter.

Beføjelsen til prisdifferentiering skal ses i sammenhæng med skærpede resultatkrav til DSB, herunder særlige resultatkrav til delsektorer. Disse resultatkrav forhindrer, at DSB gennem dumpingpriser vil kunne gennemføre en urimelig konkurrence.

Bestemmelsen i forslagens § 42, stk. 2, sætter en øvre grænse for de prisforhøjelser, som DSB kan gennemføre uden godkendelse i Finansudvalget.

For at sikre fornøden politisk indsigt i og kontrol med den af DSB førte prispolitik, skal DSB i henhold til stk. 3 varsle hovedlinierne i det kommende års prispolitik i finanslovforslaget og efterfølgende, jf. stk. 4, redegøre for den faktiske realiserede prispolitik i årets forslag til tillægsbevillingslov.

I henhold til den indgåede politiske aftale vil der desuden ved afslutningen af hvert finansår af DSB og Finansministeriet blive udarbejdet en status for aftalens forudsætninger og mål samt bl.a. udmøntning af takstpolitik. Også denne status fremlægges for Finansudvalget.